

Sư Giác Nguyên (Toại Khanh)

Bài giảng ở chùa Siêu Lý ngày 08/05/2024

Nghiệp

Chúng sinh từ lúc trong bụng mẹ, ra khỏi bụng mẹ rồi đến lúc mình trở vào quan tài, trong suốt chừng đó thời gian, đời sống chúng ta bị & được chi phối bởi một chữ - Nghiệp.

Ở đây, tôi muốn bà con nhớ lại người Việt Nam đã hiểu sai chữ “nghiệp” nghiêm trọng lắm. Thí dụ, mình làm gì đó mình nói là “làm cái đó mang nghiệp”. Mà nghiệp có 2: Nghiệp thiện & Nghiệp xấu, chứ không phải chỉ có nghiệp không. Đó là chuyện thứ nhất. Chuyện thứ hai, ai đọc truyện Kiều biết câu “Đã mang cái nghiệp vào thân – cũng đừng trách lẫn trời gần trời xa” thì chữ “nghiệp” trong trường hợp đó cũng mang ý nghĩa xấu.

Trong khi đó, đời sống của chúng ta, chữ “nghiệp” phải hiểu rộng: Vừa là nghiệp tốt, vừa là nghiệp xấu.

Và, chữ “nghiệp” mà tôi nói đến chiều nay, trong pháp thoại này nghĩa rất là rộng. Rộng là sao? Nghiệp xưa, nghiệp nay.

Cả cuộc đời của chúng ta bị & được ảnh hưởng bởi chữ Nghiệp, nghiệp có 2: Nghiệp xưa & Nghiệp nay.

- Nghiệp xưa = tiền kiếp mình thiện ác ra sao để bây giờ mình bị/ được cái gì đó trong đời sống này. Đó là cái nghiệp của tiền kiếp, ảnh hưởng của nghiệp tiền kiếp. Đa phần Phật tử đi chùa, hiểu nghiệp theo nghĩa đó không. Cho nên, đi chùa cứ đi, làm phước cứ làm mà ai nhìn cái mặt cũng thấy ghét hết tron, tại mình hiểu một nửa chữ nghiệp thôi. Một nửa là không được. Tiền nghiệp quá khứ - kiếp xưa mình làm sao giờ mới mang thân nữ, giàu/ nghèo, đẹp/ xấu, khôn/ khờ,... nhưng nó có nghiệp thứ hai quan trọng
- Nghiệp hiện tại = Những gì mình nói, làm, tư duy ngay bây giờ. Rất là quan trọng. Cái gì mình đã làm trong tiền kiếp thì phải chịu, nhưng cái nghiệp ngay hiện tại, cái nghiệp mà mình có thể hoàn toàn can thiệp, hoàn toàn có thể điều chỉnh được ngay bây giờ. Ngài Ledi Sayadaw của Miến Điện có câu nói rất là quan trọng: *mình bị người ta ném đá là quả xấu của mình, nhưng khi mình nổi giận với người ném đá là mình đã gieo nhân xấu*. Mình bị ném đá là quả xấu, nhưng với người có tu thì nó dừng lại đó, quả xấu thì thôi; còn nếu không có tu khi lãnh quả xấu ta tiếp tục tạo nhân xấu. Rồi do tiền nghiệp thiện nên giờ mình sanh ra giàu, đẹp, giỏi nhưng mà đó mới quả lành thôi, nó có 2 trường hợp:

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

- Có người nhận quả lành, lấy đó làm điều kiện tạo nhân lành, họ lấy cái giỏi, đẹp, giàu đó tạo nhân lành.
- Có người ăn tôm quýt luôn trứng = cảm đầu hưởng quả lành, bằng cách tạo nhân xấu.

Cho nên, mỗi người đi vào cuộc đời này có 2 di sản:

- Di sản ác nghiệp
- Di sản thiện nghiệp

Ai cũng phải có 2 di sản đó hết. Nhưng người có tu khi nhận quả xấu hay quả tốt họ đều lấy đó làm cơ hội để tạo nhân tốt. Còn người không có tu thì khi nhận quả tốt hay quả xấu họ lấy đó làm điều kiện tiếp tục tạo nhân xấu.

Tới đây vẫn chưa phải là đề tài tôi muốn nói trong buổi giảng chiều nay. Bài giảng chiều nay, có lúc tôi xuống thang lâu, tôi liếc thấy đông tôi giảng khác, ít giảng khác, già nhiều giảng khác, trẻ nhiều giảng khác, dân mất kiếng nhiều giảng khác. Tôi đánh giá các vị thế nào tôi giảng cái này? Đoán ra được không?

Chiều nay tôi muốn nói cái gì? Tôi mới dạo sơ sơ chữ - Nghiệp thôi. Bây giờ mới là nội dung.

Nghiệp hiện tại/ nghiệp nay – những gì các vị nói, làm, suy tư có 4 trường hợp:

(1) **Trọng nghiệp** = tất cả thiện nghiệp, ác nghiệp, chuyện lành hay chuyện xấu ở mức độ nghiêm trọng, quy mô. Thiện có thiện quy mô, thiện tiểu tiết và ác cũng có ác quy mô, ác tiểu tiết. Thí dụ, ai là người phát động, hiệu triệu cuộc chiến giữa Ukraine – Nga? Đó là trọng nghiệp. Ai là người phát động cuộc chiến giữa Hamas – Israel là trọng nghiệp. Vì sao? Vì quyết định của họ tác động đến hàng triệu người, về lượng là con số không nhỏ. Về phẩm thì trong đó có nhiều người đức độ, phước báu. Khi là nạn nhân chiến tranh thì ai cũng khổ như ai hết. Cho nên, khi mình làm một việc thiện, việc ác mà có thể đem lại ảnh hưởng lên tập thể đông – đó là trọng nghiệp. Còn thiện, ác tính sau. Thí dụ, một việc thiện nhắm đến tập thể đông = trọng nghiệp thiện, còn nếu là một ác nghiệp nhắm đến đối tượng đông đức cũng là trọng nghiệp. Trọng nghiệp có 2:

- a. Đối tượng nhắm đến là tập thể
- b. Đối tượng là cá nhân, nhưng đức độ, thí dụ: Cha mẹ của mình. Trong mắt hàng xóm cha mẹ mình có thể là ông bố đá gà, má chơi đề không có đức độ gì hết, ba má mình lừa đảo, gạt gẫm người ta tùm lum hết, nhưng đó là với người ta, đối với mình, đối với con cái thì cha- mẹ là 2 bậc hữu ân. Là vì sao? Vì ba má mình có gian ác với cả vũ trụ nhưng với mình, con cái thì ba má dám chết vì con, hi sinh mọi thứ cho con một cách vô điều kiện – thì như vậy, ba má có một tấm lòng, đức độ, nếu mình có cái gì đụng tới ba má là trọng

ngiệp. Còn thánh nhân- vì sao mình cúng dường thánh nhân phước nhiều mà xúc phạm thánh nhân nghiệp nặng ? vì thánh nhân – người chứng thánh họ nhìn chúng sanh ba giới bốn loài bằng lòng đại bi, không phân biệt thân- sơ, thù – bạn. Thánh nhân từ Sơ Quả trở lên là vậy đó. Cho nên, mình tôn kính thánh nhân thì công đức vô lượng, báng bỏ thánh nhân thì tội ác khôn lường.

Sau khi nghe bài giảng này thì bà con xét mình có làm trọng nghiệp thiện, trọng nghiệp bất thiện chưa?

Trọng nghiệp thiện không nhất thiết là tốn tiền tỷ mới làm được, mà trọng nghiệp thiện là mình làm gì đó hướng tới bậc có đức độ, tập thể xuất gia hay cư sĩ hay người không tu hành. Thí dụ, người miền Tây đang thiếu nước mà mình tìm cách mình hỗ trợ cho bà con dưới đó, đó là trọng nghiệp. Nếu bà con thấy hỗ trợ nước ngọt cho bà con không phải trọng nghiệp thiện thì tôi hỏi: Bà con cắt nguồn nước của mấy người có phải trọng nghiệp không? Vì cắt nguồn nước mà làm người ta khổ, có biết không? Tự hỏi lòng mình, nếu mình không tin bố thí nước là phước lớn thì tự hỏi lòng mình xem cắt nguồn nước có phải là trọng nghiệp không.

Như vậy, trọng nghiệp = nghiệp sâu nặng thiện hoặc bất thiện nhắm đến 2 đối tượng : Cá nhân đức độ/ đám đông.

Cho nên, tật xấu của dân mấy xứ nghèo là coi thường của công.

Bên Thụy Sĩ, kể bên mảnh đất tôi có hàng rào, nó xập xệ cả trăm tuổi mà tôi nhìn hàng rào tôi tham, mấy cái bù-loong tôi ham, tôi nói mà tôi xấu hổ, bên Thụy Sĩ mấy cái bù – loong, con tán, nắp cống, ghế đá công viên, mấy đồ công cộng nó làm tốt lắm. Mà chỉ cần mình có ý tham thì không sao, nhưng mà mình đi mình tháo, gỡ là trọng nghiệp, vì sao? Vì cái đó của tập thể. Nếu mình không tháo, gỡ, không chộm thì có hàng triệu người trong mấy chục năm nữa sẽ xài, trong đó có nhiều người đức độ, con chó, con heo trong đó có Bồ Tát, một rừng người như thế này, thì trong đây đủ thứ hết. Cho nên, trọng nghiệp – một là nhắm tới cá nhân đức độ; hai là tập thể.

Giờ nghĩ lại coi:

- Mình có trọng nghiệp bất thiện nào hay không?
- Mình có trọng nghiệp thiện nào hay không?
- Nếu bây giờ mà giây phút cận tử thì mình có trọng nghiệp nào để mình yên tâm cầm lấy nó ra đi hay không? Nếu chưa có, thì từ sáng mai bắt đầu đi tìm trọng nghiệp để làm.

(2) **Thường nghiệp** = những nghiệp mình làm hoài trong đời sống.

Thí dụ nội trợ, sáng nào cũng giặt giũ, nấu ăn, kéo rèm,... mình tưởng cái đó không phải nghiệp. Nhiều người ngộ lắm, họ tưởng cái đó không phải nghiệp, họ nghĩ nghiệp ác – có sát sanh, trộm cắp,... còn nghiệp thiện là phải đi chùa,

cúng dường, lễ Phật,... No. Nghĩ vậy là chết rồi. **Tất cả những gì quý vị nói, làm, suy nghĩ đều là nghiệp.** Thường nghiệp là những gì mình nói, làm, suy nghĩ thường xuyên, cho dù làm việc nội trợ của mấy bà mấy cô: quét nhà, rửa chén, nấu ăn, đi chợ,... là thường nghiệp. Thầy giáo làm việc với phấn trắng bảng đen, đó là thường nghiệp, người tu chuông mõ kinh kệ ngày mấy tăng là thường nghiệp. Chuyện gì dầu tào lao, ruồi bu cách mấy thiện hay là ác, miễn là được lặp đi lặp lại nhiều lần trong ngày là thường nghiệp, nhiều lần trong ngày, nhiều ngày trong tháng, nhiều tháng trong năm, nhiều năm trong đời là thường nghiệp. Đừng nghĩ nó lắt nhắt – sai. Nó được lặp đi lặp lại nhiều lần nó có sức mạnh rất lớn.

Ở đây, có bà con nào đi chơi ở mấy cái hang thạch nhũ như Phong Nha, Thiên Đường,... thạch nhũ ở đâu ra? Nó nhiều nước từ trên trần xuống, canxi trong giọt nước có chút xíu thôi mà trong nhiều nghìn năm, nhiều triệu năm nó ra những cột đá 8m, 10m,... cột nào cột nấy ôm được. Tôi có dịp đi Phong Nha, đi Mỹ, tôi vô mấy cái hang thạch nhũ, người ta đứng trầm trồ, tôi đứng, tôi ngâm ngùi 3 chuyện:

- Luân hồi dài thăm thẳm mới làm ra cái này
- Dòng luân hồi thăm thẳm mà mình còn đứng ở đây
- Mình còn đứng ở đây bao lần nữa

Đó là thường nghiệp. Nước nó nhỏ tong tong mỗi giọt có chút xíu canxi, mà để có một ngày nguyên cái hang động toàn là thạch nhũ, cột nào cột nấy tính bằng tấn. Thì thường nghiệp là vậy đó- những gì mình nói, làm, suy nghĩ mình tích lũy lâu ngày.

Tôi nói bà con không tin, hồi xưa tôi giảng bà con không tin tôi buồn, giờ tôi giảng bà con không tin tôi vui. Tuổi đời nó làm mình ... khi mình giảng người ta không tin thì người ta không làm theo, khi người ta không làm theo có nghĩa là mai một người đi bên cạnh mình không nhiều. Tôi đi về cõi nào đó có loe ngoe mấy móng, mấy bà con cà chớn không tu thì mừng – kiếp sau mình sanh ra một cõi mênh mông, tha hồ, không có chen chúc với đám này, tu đi đâu rần rần nhưc đầu.

Thường nghiệp được thực hiện bằng chữ “nguyện” . Mỗi ngày, lạy Phật, ngồi thiền, xem kinh sách, đi chùa, lễ Phật, cúng dường, phục vụ xã hội,... luôn luôn nguyện mấy điều sau đây:

- Con không mong thọ 100 tuổi, con chỉ mong ra đi trong sự tỉnh táo & thanh thản.
- Con mong đời đời sanh ra ở đâu có người lành con được tới đó. Người lành họ cái con cũng học hỏi được nói gì là người lành họ nói.

Bà con đừng coi thường. Mình cứ nguyện hoài nguyện hoài, lặp đi lặp lại nhiều lần có sức mạnh kinh khủng. Đừng chờ tới trước mặt Phật mới nguyện, cứ nhớ là nguyện, cứ nhớ là nguyện. Tôi đi toa-let mà nhớ tôi cũng nguyện, tôi đi quét nhà tôi nhớ tôi cũng nguyện, tôi đi tắm tôi nhớ tôi cũng nguyện.

Con xin tùy hỷ (vui theo) với tất cả công đức của Thế Tôn, của tất cả hiền thánh ba đời mười phương để cho con.... trước khi nguyện thòng cái câu đó. **Các ngài tu hạnh gì không cần biết, tất cả hạnh lành của các ngài con tùy hỷ hết, và với phước tùy hỷ đó con nguyện đời đời con có được cái các Ngài có.**

Cứ tận lực, được bao nhiêu là chuyện của nó, phần mình thì tận lực.

Hôn nhân của người châu Á, đặc biệt là người Việt Nam có vấn đề là vì sao? Là vì mình sống ở trong cái gọi là định kiến, nghĩ rằng lấy nhau về không cần khách sáo với nhau nữa. Có cái đó không? Lấy nhau rồi về anh là của tôi, tôi là của anh về ăn nói bạt mạng. Âu Mỹ theo tôi biết thì không, họ khách sáo với nhau cho đến ngày không thấy nhau nữa. Khi không thấy có thể sống với nhau nữa họ chia tay rất văn minh để chia tay rồi họ vẫn coi nhau là bạn tốt. Không ai hiểu mình bằng chồng cũ, vợ cũ, họ sống vượt ngoài định kiến “anh là của tôi, tôi là của anh nên không cần khách sáo”.

Tại sao tôi lạc đề? Tôi quay lại chuyện nguyện.

Mình sống trong định kiến: người nhà với nhau không cần khách sáo cho nên mình nhìn nhau phải nói là chó chê mèo mửa. Thì ở đây cũng vậy, mình đừng mang định kiến – mặc cảm, tự ti cho rằng, tôi được bao nhiêu mà thế này thế kia. Sai. Cứ nguyện hết cho tôi. Thì cái đó thành thường nghiệp. Mai này trên giường hấp hối nhớ lại nguyện cũ, nguyện rằng: 30 năm qua tôi đã nguyện ... lúc đó có sức mạnh rất lớn, kể cả mình bị trọng bệnh cũng tìm thấy vài phút mát lạnh, thanh thản không đau đớn. Máy chục năm mình đợi mấy phút để đi cho nó ngon. Tôi tuyệt đối tin tưởng chuyện đó. Có nhiều người bị bệnh quằn quại mấy năm tới lúc họ chết rất là ngọt, quý vị có biết không? Tôi có biết điều đó. Trong khi có nhiều người không biết họ chết kiểu gì mà mắt họ trợn trừng. Đừng để mình ra đi trong tình trạng đó. Cái đó ở đâu ra? Một là nhờ sự can thiệp của trọng nghiệp. Còn nếu không có sự can thiệp của trọng nghiệp thì là thường nghiệp.

(3) **Khinh thiếu nghiệp** = mấy cái nghiệp lâu lâu làm.

Mình không tin Phật pháp gì hết nhưng mà có lần mình giúp bà hàng xóm trái cà trái ớt, năm mình 32 tuổi mình có dắt bà đó qua đường, năm mình 48 tuổi mình nhớ ngang chùa tính gặt mà mình không gặt nữa. Thí dụ vậy. Thì cái đó được gọi là khinh thiếu nghiệp.

Có chuyện tôi kể hoài. Có thằng bé vô lớp nói cô giáo, hôm nay con dắt bà cụ qua đường. Cô giáo nói hay quá, bắt cả lớp vỗ tay khích lệ bạn dắt bà cụ qua

đường. Bữa sau cả lớp đứng lên thưa cô xin cô cho tụi em tràng vỗ tay vì bữa nay tụi em dắt bà cụ qua đường. Cô giáo hỏi: Một bà cụ mà sao tới cả lớp? – Tại bà không muốn qua. Thì cái đó gọi là khinh thiếu nghiệp. Lâu lâu làm lần thấy ghét vậy đó.

Đừng coi thường nó. Là vì sao? Tôi hỏi các vị có thì gật, không có thì lắc. Có người xúi tôi về việc nam nhớ uống nước lọc đừng uống nước người ta cho, người ta thuốc sư.

Có những cái nghiệp nó rất là nhỏ, tự nhiên, có ngày mình nhớ ra. Có không? Tự nhiên nhìn con bướm đậu cửa sổ tự nhiên mình nhớ chuyện cách đây mấy năm. Có không? Có cặp vợ chồng son mới, hạnh phúc lắm, bữa bà nói: Mình sắp có tin vui – có con đầu lòng mừng lắm, hai vợ chồng dắt nhau đi mua tã, mua nôi tùm lum, chuẩn bị cho con vui lắm. Tối 2 vợ chồng nằm ngủ, khuya ông chồng đi toa-let, đi qua phòng kê bên nhìn cái nôi, ông cười vui lắm. Bà vợ giật mình không thấy ông đi ra thấy chồng đứng kê bên nôi cười cười bà lại bà hỏi: Anh thương con lắm hả? Anh không ngủ ra đây nhìn cái nôi cười? – không, anh cười vì anh thấy cái nôi bán rẻ thiệt.

Có nghĩa là chuyện mình thấy ghê gớm như vậy, nhưng mà trong cái nhận thức con người ẩn tượng nó tác động trong đầu rất mắc cười. Khinh thiếu nghiệp là sao? Là có những nghiệp mình thấy không đáng gì nhưng mà nó đọng lại. Mà nó ác ôn nhất là trong giây phút cận tử nó bèn

Bà con đi bờ biển thấy bờ cát nó liền nhưng lâu lâu sóng đánh lên có cái động. Trong tiềm thức của chúng ta cũng vậy, nó có chỗ trũng. Chuyện xuất hiện đúng thời điểm đó nó sẽ ghi dấu rất là lâu.

Chuyện này rất là dài, nói 8 tháng chưa hết. Tại sao?

- Thứ nhất, nó liên quan khuynh hướng tâm lý của mình;
- Thứ hai, tình trạng tâm sinh lý của mình, khí hậu, thời tiết,... ngay lúc đó mà gặp chuyện đó sẽ nhớ lâu hơn.

Cho nên, dầu không đáng gì nhưng nhớ hoài câu này : **không có nghiệp nào là nhỏ. Có thể ngay trước mắt, trong suy nghĩ mình là nhỏ nhưng mai này nó trạo lại trong một tình huống đặc biệt thì nó lớn chuyện lắm.**

Thí dụ, có cặp vợ chồng lấy nhau rất hạnh phúc, đến mức cả 2 họ lấy làm khuôn mẫu, cả làng trên xóm dưới đều lấy hôn nhân của họ là mẫu, và gọi họ là “con nhà người ta”. Ấy vậy mà có một ngày nằng nằng nặc đòi ly dị. Hỏi, tại sao hai người hạnh phúc chừng đó mà giờ đòi ly dị? Bà nước mắt ngấn nước mắt dài nói, 20 năm tôi bị lừa dối. Hỏi: Lừa dối chuyện gì? Bà nói: Lúc mới cưới nhau 6 tháng anh mắng em cái mặt như con hà mã, mà mấy chục năm em đâu có đi sờ thú đâu biết cái mặt nó ra sao. Chủ nhật rồi em đi sờ thú mới biết mặt con hà mã nó xấu cỡ nào. Thì ra, 20 năm qua tôi đã sống với con người coi mặt tôi như mặt con hà mã. Chuyện cũ xì nhưng giờ mới nhớ lại.

Cách đây không lâu, tôi lục lại trong kệ sách của tôi, có một cuốn sách nhỏ, trong đó có tờ giấy nhỏ, có một hàng chữ nhỏ, có nội dung rất nhỏ nhưng hậu quả cực lớn : Su nhớ uống thuốc sớm rồi đi ngủ nghe, thương nhiều. Tôi nhớ ai viết cái đó tôi chết liền. Lần nào đó, ở nơi nào đó, một người nào đó họ tới thăm tôi hay tôi tới thăm họ, tôi bị cảm, hay bị gì đó, rồi họ mua thuốc cho tôi rồi họ viết tờ giấy đó. Vậy mà tôi phân vân là ai, nét chữ là phụ nữ, già là không xài chữ “nha” mà người chọn ngữ điệu này phải trẻ, nét chữ cứng nè, đẹp nè, có học thức nè, biết đi mua thuốc là có tiền, biết dặn dò là có tình... who are you? Có tờ giấy mà nó dẫn dắt tôi cả buổi chiều – người ấy là ai? Người ta gọi là khinh thiếu nghiệp.

Có nghĩa là, có một lúc nào đó, trên giường bệnh, trong lúc cận tử, nhớ ra cái chuyện gì đó, bèn cầm cái đó mà đi.

Khinh thiếu nghiệp là những cái lắt nhắt, thăng hoặc, đôi khi, tình cờ,...

(4) **Cận tử nghiệp** = những cái gì nói, làm, suy nghĩ trong giây phút hấp hối, tiền mệnh chung.

Cho nên nó mới có khái niệm hộ niệm và trợ niệm cho người cận tử.

Theo tinh thần Phật pháp hộ niệm hay trợ niệm cho người cận tử tuyệt đối phải hội đủ các điều kiện sau đây:

- Một – mình phải xác định coi người đó còn có khả năng nghe hay không?
- Thứ hai – mình phải xác định nếu người đó có nghe, người đó có thoải mái không? Người đó bình thường có nghe Phật pháp không?
- Thứ ba – nội dung mình muốn cho họ nghe là nội dung gì?
- Thứ tư – cách thức, âm lượng. Cách thức : kéo nguyên một đám hay chỉ lựa 1-2 người có cảm tình tốt với đương sự? Nói nhỏ, nói nhẹ, nói chậm từng câu. Lựa nội dung nào nó ok, đừng có râu ria.

Thí dụ:

- Má à, do duyên má có mặt ở đây, duyên hết má đi, không có gì má phải tiếc nuối. Kiếp này con của má, má đi rồi má có 1 tỷ đưa con nó chờ giống như trước đây má bỏ 1 tỷ đưa con má chọn con thì bây giờ má đi rồi má sẽ có 1 tỷ đưa chờ má phía trước, không có việc gì má phải nhớ đưa này hết. Má nhẹ nhàng mà đi;
- Thứ hai, cái gì má có vì chết mà má bỏ, trong vô lượng kiếp má còn bỏ nhiều hơn cái này và cái mà má sẽ được nó cũng sẽ nhiều hơn cái má đang bỏ.

Cận tử nghiệp nó rất quan trọng. Trước đây, mình phải hỏi người đó trước, nếu có chuyện gì muốn nghe kinh hay không, muốn kiểu nào ? Nguyên đám quân Nguyên hay nhóm nhỏ hay từng em. Không trao đổi trước lúc đó mình kéo nguyên đoàn đến, có nhiều tên lúc đó họ không thích ồn, nó sợ ồn dữ lắm, nó đang hức mà đám này tới dành oxy thở, sao chịu nổi.

Chiều nay tôi giảng đề tài cũ xì, là chữ nghiệp.

Tiền nghiệp bỏ qua, nhưng mà nghiệp hiện tại gồm có 4. Tới chết, nhớ lời khuyên này : Những gì tôi nhận được, được nhận hay bị nhận từ cuộc đời nó chỉ là Quả, vấn đề là thái độ tâm lý, phản ứng của tôi khi nhận quả chính là Nhân. Tu chính chỗ đó. Lúc mình sướng hay khổ phản ứng tâm lý mình ra sao. Nhớ 4 loại nghiệp này.

Trọng nghiệp: Tự hỏi mình, ta đã có trọng nghiệp trong đời này chưa? Ta đã có trọng nghiệp thiện trong đời này chưa? Nếu chưa có thì nên làm 1, 2 cái. Kỳ này tôi làm lớp học 3 tuần ở Kālāma, tôi đã làm một chuyện rất thích đó là tạo điều kiện cho bà con bỏ hết gia đình, qua đó học 3 tuần, tôi tổ chức cho bà con 2 lần làm trai đàn, cúng dường mấy ngàn tăng, cúng dường sướng lắm. Mình đưa cho bà thiện nguyện, bả đi chợ, bả nấu, chiên xào, vô thau,... xe kālāma đưa ra, thì mình xuống mình nhìn kỹ chư tăng mấy ngàn vị không một tiếng ho. Chư tăng thấy đoàn tới là từ trong bóng đêm đi ra. Từ điểm A tới điểm nhận, quay về điểm A, lên xe. Đội hình rất là đẹp. Tôi gọi là trọng nghiệp. Một lần có 1.500\$ thôi. Mấy ngàn con người không nón, không dép, lạng lẽ ôm bát. Tôi muốn bà con trong đời làm một vài lần như vậy. Đơn giản lắm. Cứ nói cho nhóm đó.

Thứ hai, xét thường nghiệp – cái gì mình thường nói, thường làm. Vụ cúng facebook, trước khi ăn, chụp hình – thường nghiệp, tám, buôn dưa lê.

Thứ ba, Khinh thiếu nghiệp – Đừng chê nó nhỏ, góp gió thành bão.

Thứ tư, Cận tử nghiệp – nghiệp trước lúc mình mất đi.

Tôi mong bà con chiều nay có cái bỏ túi đem về. Đặc biệt Pháp môn nguyện rất quan trọng vì đó là một cách tu Thường nghiệp. Trọng nghiệp bất thiện mong bà con không có. Trọng nghiệp thiện nhiều khi muốn không được, thôi thì mình góp gió thành bão, mình lấy thường nghiệp mỗi ngày gom lên thành một khối trọng nghiệp.

Chúc bà con một ngày vui. Về nhớ nguyện – sống ngon lành, chết cũng ngon lành. Có duyên gặp nhau nữa.

Trước khi dứt lời, xin hồi hướng cho tất cả chư thiên hộ pháp, tất cả chúng sanh trong vũ trụ, tất cả chư thiên hộ pháp đặc biệt là chư thiên trong chùa này, tất cả những người đang có mặt, đặc biệt là những ai bà con, bạn bè hay không phải bà con, bạn bè của chúng ta hoặc là chúng sanh nào đó hướng về pháp hội này cầu xin công đức, xin cho họ hãy được toại nguyện những điều họ mong. Chúc những người ở đây an lành, đi về cẩn thận./.

Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi chép.